Εκεί στη Μόρια, στη Λέσβο…

Τι συμβαίνει πραγματικά με το «προσφυγικό δράμα» στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου – Το παράδειγμα της Λέσβου – Πρωταγωνιστές, θύματα και θύτες, μύθοι και αλήθειες

Του **Πάνου Κοσμά**

Εκεί στη Μόρια, στη Λέσβο, υπάρχει ένα ΚΥΤ (Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης) όπου στοιβάζονται κατά χιλιάδες οι πρόσφυγες – άντρες, γυναίκες, παιδιά, μωρά. Δεν είναι ακόμη, «επισήμως», ούτε πρόσφυγες ούτε μετανάστες· είναι «αιτούντες άσυλο», δηλαδή ικέτες στην αφιλόξενη χώρα του Ξενίου Διός. Δεν είναι φυλακισμένοι, αφού μπορούν να μπαινοβγαίνουν στο ΚΥΤ, να κατεβαίνουν στη Μυτιλήνη κ.λπ. Δεν είναι όμως ελεύθεροι, γιατί δεν μπορούν να φύγουν προς την ενδοχώρα και να συνεχίσουν το ταξίδι τους προς τις χώρες της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης. Το χειρότερο: είναι «ανυπόστατοι», «αταξινόμητοι» με βάση τους ισχύοντες «κανόνες δικαίου», υπαγόμενοι μόνο στους κανόνες των διεθνών συνθηκών για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Χάρη στο γνωστό τρικ του «πρωθύστερου», το ελληνικό κράτος δεν θεωρεί ότι είναι πρόσφυγες μέχρις αυτό να αποδειχτεί – άρα δεν τους αναγνωρίζονται καν τα δικαιώματα που απορρέουν από τη σύμβαση της Γενεύης.

Η ρητορική της κυβέρνησης της ΝΔ περί μεταναστευτικού κι όχι προσφυγικού ζητήματος ή έστω μεταναστευτικού-προσφυγικού, δεν είναι μια απλή λεκτική μετατόπιση· είναι στρατηγική υπαγωγής των προσφύγων στο χώρο του «αταξινόμητου», άρα «ανυπόστατου». Αυτό με τη σειρά του είναι η προϋπόθεση για να νομιμοποιηθούν βάρβαρες πολιτικές σε βάρος τους. Ο «αποχρωματισμός» τους διευκολύνει επιλογές όπως ο εγκλεισμός τους σε φυλακές – ευκολότερα κλείνεις τον αταξινόμητο σε φυλακή παρά τον πρόσφυγα…

Ποιοι υποφέρουν στη Λέσβο;

Οι προδιαγραφές του ΚΥΤ (ας χρησιμοποιήσουμε την

αποχρωματισμένη/ουδέτερη ονομασία του) προβλέπουν την προσωρινή «φιλοξενία» έως 2.800 ανθρώπων. Αυτή τη στιγμή ο πληθυσμός τους έχει ξεπεράσει τις 18.000, η δε «φιλοξενία» μόνο προσωρινή δεν είναι! Στο τελευταίο διάστημα διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς πλησίαζε τις 8-9.000, θεωρήθηκε ότι είχε ξεπεραστεί κάθε όριο. Τώρα ο πληθυσμός εκείνης της περιόδου έχει υπερδιπλασιαστεί. Πώς ζουν 18.000 άνθρωποι σε έναν χώρο 35 περίπου στρεμμάτων, σε κοντέινερ και σκηνές, όταν λιγότεροι από τους διπλάσιους ζουν σε μια ολόκληρη πόλη, τη Μυτιλήνη, με σπίτια, πολυκατοικίες, οργανωμένες υποδομές, εκταμένη σε χιλιάδες στρέμματα; Η σωστή απάντηση είναι: σαν τα ζώα. Όχι βέβαια τα οικόσιτα (πού τέτοια τύχη…), αλλά τα αδέσποτα – χωρίς πάντως την ελευθερία των τελευταίων…

Ακόμη κι έτσι όμως, ο χώρος αναπόφευκτα ξεχείλισε. Οι σκηνές στα διπλανά χωράφια με λιόδεντρα πολλαπλασιάζονται διαρκώς. Το σύστημα σίτισης, που έχει αναλάβει ο στρατός, δοκιμάζεται, αφού ο υπολογισμός των μερίδων δεν είναι πάντα (για να μην πούμε ποτέ) ακριβής, κυρίως όμως γιατί απαιτείται στήσιμο στην ουρά επί πολλές ώρες – τώρα το χειμώνα μέσα στο κρύο και τη βροχή.

Μέχρι το ΚΥΤ να ξεχειλίσει σε τέτοια έκταση στα γύρω χωράφια, τα προβλήματα εντοπίζονταν κυρίως στον υπερκορεσμό και την κατάρρευση των υποδομών του. Ποιοι υπέφεραν από αυτό; Βεβαίως οι πρόσφυγες. Στοιβαγμένοι σαν τις σαρδέλες, χωρίς τη δυνατότητα στοιχειώδους λειτουργικότητας και διαχωρισμού των χώρων (φίρδην-μίγδην ενήλικες, γέροντες, μωρά, παιδιά και έφηβοι και των δύο φύλων και όλων των εθνικοτήτων και θρησκευτικών δογμάτων), με δύσοσμα/καφεκίτρινα λύματα να διασχίζουν σε ρυάκια το καμπ (μέχρι που φτιάχτηκε βιολογικός καθαρισμός, οπότε το φαινόμενο επαναλαμβάνεται πλέον κάθε φορά που βρέχει και υπερχειλίζει – δηλαδή πρακτικά τουλάχιστον όλο τον χειμώνα), με ελλιπέστατη συνδρομή υγείας, με όλες τις υπηρεσίες (καταγραφή, άσυλο, ιατρικές κ.λπ.) υπερφορτωμένες, υποστελεχωμένες και αναγκαστικά δυσκίνητες. Μέχρι εκείνη τη στιγμή, το πρόβλημα ήταν όλο των προσφύγων και δευτερευόντως

των εργαζομένων στο ΚΥΤ (δημόσιοι υπάλληλοι, τετραμηνίτες, εξαμηνίτες και οχταμηνίτες των ΣΟΧ* και ΚΟΧ,* υπάλληλοι ΜΚΟ κ.λπ.). [Βεβαίως, όσοι μιλούν για τα «μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει το νησί» εξαιτίας των προσφύγων, δεν εννοούν τους εργαζόμενους στο ΚΥΤ. Τα προβλήματα των εργαζομένων δεν είναι «προβλήματα του νησιού», εν τέλει για τον ίδιο ακριβώς λόγο που δεν είναι «προβλήματα του νησιού» τα προβλήματα των προσφύγων…]

Στο βαθμό που το ΚΥΤ ξεχείλιζε/ξεχειλίζει στα γύρω χωράφια, μεγαλώνουν τα προβλήματα για τους κατοίκους της Μόριας: χωράφια με λιόδεντρα καταλαμβάνονται, ελιές κόβονται για να χρησιμοποιηθούν για καυσόξυλα, μικρός αριθμός μη φυλασσόμενων αμνοεριφίων απαλλοτριώνεται (για τα αδέσποτα ποιος νοιάζεται…), η συμπεριφορά των προσφύγων γίνεται πιο «νομαδική» και «επίφοβη» για τους Μοριανούς καθώς οι άθλιες συνθήκες διαβίωσης αυξάνουν την ένταση. Η καλλιέργεια υστερικής δυσανεξίας απέναντι στους πρόσφυγες και τα fake news των ακροδεξιών και των φασιστών αυξάνουν στην νιοστή την αίσθηση αυτών των προβλημάτων. **Και ενώ όλα αυτά θα έπρεπε να είναι η ντροπή και καταισχύνη των κυβερνήσεων και του ελληνικού κράτους, που οδηγούν τους πρόσφυγες στα ακρότατα όρια της επιβίωσης, οι ρατσιστές θέλουν να μας πείσουν ότι είναι οι αποδείξεις της πολιτισμικής κατωτερότητάς τους.**

Ποιος όμως ευθύνεται για την υπερφόρτωση/ξεχείλισμα του καμπ – και τις όποιες συνέπειες για τους Μοριανούς; Οι κυβερνήσεις (του ΣΥΡΙΖΑ χθες, της ΝΔ σήμερα), που δεν εξασφαλίζουν ανθρώπινους όρους στέγασης και διαβίωσης, που αρνούνται ή δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τη μεταφορά τους στην ενδοχώρα (ξανά σε συνθήκες ανθρώπινης στέγασης και διαβίωσης), που υλοποιούν προθύμως και απαρέγκλιτα τη ρατσιστική συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας για εγκλωβισμό των προσφύγων στα νησιά. Ωστόσο, για τον κυρίαρχο ρατσιστικό λόγο που εκπορεύεται από την πολυπλόκαμη σύμφυση επιχειρηματικών και πολιτικών συμφερόντων (θα αναφερθούμε παρακάτω αναλυτικά), μέχρι χθες έφταιγε ο ΣΥΡΙΖΑ (που τάχα… προσείλκυε τους πρόσφυγες με την πολιτική του) και

σήμερα φταίει ο Μητσοτάκης, που «προδίδει το λαό της δεξιάς» – αν και το τελευταίο δεν δηλώνεται ρητά, αλλά εκδηλώνεται με τη μορφή ψιθύρων και βουβής δυσαρέσκειας… [Φταίνε βεβαίως και ο Σόρος (που θέλει να φτιάξει έναν παγκόσμιο «χυλό» μέσα στον οποίο θα χαθούν εθνικές και θρησκευτικές παραδόσεις και γι' αυτό χρηματοδοτεί τις ΜΚΟ), φταίνε οι ίδιες οι ΜΚΟ, φταίει ο ΟΗΕ, φταίνε οι αλληλέγγυοι (από την αριστερά μέχρι τους ακτιβιστές κάθε λογής συλλογικοτήτων αλληλεγγύης). Με το φταίξιμο όλων αυτών θα ασχοληθούμε στη συνέχεια του κειμένου.] **Όσον αφορά όμως τους κυβερνώντες, φταίνε μεν (αυτό το «φταίνε» για τον ΣΥΡΙΖΑ διατυπώνεται με κραυγές ενώ για τον Μητσοτάκη με ψιθύρους…) αλλά για οποιοδήποτε άλλον λόγο εκτός από τον πραγματικό: ότι δεν εξασφαλίζουν ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης για τους πρόσφυγες!** Όπως θα δούμε στη συνέχεια, το να ταλαιπωρούνται στον ύψιστο δυνατό βαθμό οι πρόσφυγες δεν είναι τυχαίο: εν μέρει οφείλεται στην κατασπατάληση των ευρωπαϊκών πόρων που διατίθενται γι' αυτούς (οι οποίοι θα ήταν υπεραρκετοί για να ζουν σε απείρως ανθρωπινότερες συνθήκες), κυρίως όμως είναι συνειδητή κυβερνητική στρατηγική που εδράζεται στη «λογική» ότι «αν τους κάνουμε το βίο αβίωτο, θα σταματήσουν να έρχονται»!..

…και όχι «το νησί»

Οι πρόσφυγες -μακράν όλων των άλλων- και στη συνέχεια οι εργαζόμενοι στο ΚΥΤ και οι Μοριανοί είναι οι μόνοι που έχουν πρόβλημα. Το «νησί» γενικώς, όχι μόνο δεν έχει πρόβλημα αλλά επωφελείται κιόλας! Οι ντόπιοι πρωταγωνιστές της πολιτικο-επιχειρηματικής κερδοσκοπίας, χρησιμοποιώντας τον όρο «νησί», μια έννοια που υποτίθεται εκφράζει κάποιον κοινό παρονομαστή στόχων και συμφερόντων, επιχειρούν συνειδητά να συσκοτίσουν το ζήτημα σε όλες τις πτυχές του. Διότι απλούστατα στην έννοια «νησί» περιλαμβάνονται όχι μόνο διαφορετικά αλλά και αντιτιθέμενα ή ανταγωνιστικά συμφέροντα:

1. Το νησί, η Λέσβος για παράδειγμα, γενικά επωφελείται -και μάλιστα σημαντικά- οικονομικά. Κυρίως βεβαίως η Μυτιλήνη, αλλά όχι μόνο. Πρώτα απ' όλα, οι ίδιοι οι πρόσφυγες είναι μια

μαζική καταναλωτική δύναμη. Ακόμη και αν υποθέσουμε ότι η καταναλωτική τους δύναμη περιορίζεται στα 90 ευρώ το μήνα της ενίσχυσης από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ, ακόμη και αν υποθέσουμε ότι μόνο 10.000 από το συνολικό πληθυσμό των περίπου 20.000 λαμβάνουν αυτή την ενίσχυση, ο πολλαπλασιασμός βγάζει τον αξιοσέβαστο αριθμό των 900.000 ευρώ, που πέφτουν στην αγορά της Μυτιλήνης κάθε μήνα.

Δεν είναι όμως μόνο αυτά. Στο ΚΥΤ, με άμεσο ή έμμεσο τρόπο, απασχολούνται εκατοντάδες εργαζόμενοι: δημόσιοι υπάλληλοι, τετραμηνίτες, εξαμηνίτες και οχταμηνίτες των ΣΟΧ* και ΚΟΧ,* υπάλληλοι ΜΚΟ (ελληνικών όπως η «Ηλιαχτίδα», αλλά και ξένων) κ.λπ. Αυτοί είναι επίσης μια σημαντική (για τα μέτρα της Μυτιλήνης) καταναλωτική δύναμη: νοικιάζουν σπίτια, χρηματοδοτούν όλη την εμπορική αλυσίδα (σούπερ μάρκετ, εμπορικά κ.λπ.), την αλυσίδα της εστίασης (εστιατόρια, καφέ -που αυξάνονται και πληθύνονται- κ.λπ.), τα ξενοδοχεία (που εδώ και μερικά χρόνια δουλεύουν και το χειμώνα γεμάτα). Όλοι μαζί χρηματοδοτούν επίσης το ακτοπλοϊκό μονοπώλιο της Blue Star Ferries, τα ΚΤΕΛ και τα ταξί (που παρότι επωφελούμενα είναι φυτώρια ακροδεξιών και φασιστών για λόγους είτε πολιτικής παράδοσης είτε «ιδιαιτερότητας» του επαγγέλματος»), χρηματοδοτούν τα χωριά σαν εκδρομείς/καταναλωτές κ.λπ. κ.λπ.

Με ώθηση από τους πρόσφυγες, όλοι οι οικονομικοί πολλαπλασιαστές της τοπικής οικονομίας έχουν μπει σε κίνηση: όταν αυξάνεται ο αριθμός των καταναλωτών, αυξάνεται επίσης ο αριθμός και «η ασφάλεια στην εργασία» των ντόπιων εργαζομένων, αυξάνεται το συνολικό εισόδημα. Κι όταν πάνε καλά οι δουλειές για ξενοδόχους, εμπορικά και εστίαση, τότε πάνε καλά και οι δουλειές για κάθε λογής προμηθευτές αυτών των αλυσίδων. Με «επίκεντρο» τη Μυτιλήνη, οι οικονομικές ωφέλειες διαχέονται -αν και άνισα υπέρ της Μυτιλήνης- σε όλο το νησί.

2. Ωστόσο, δεν επωφελούνται εξίσου όλα τα τμήματα του μικρού και μεσαίου κεφαλαίου στο νησί (στη Λέσβο, σε αντίθεση με τη Χίο, δεν έχουμε μεγάλη αστική τάξη, αλλά μόνο μικρή και μεσαία) ούτε όλες οι περιοχές. Το εμπορικό κεφάλαιο και η

εστίαση είναι οι πιο ωφελημένοι. Οι ξενοδόχοι της Μυτιλήνης επίσης. Όχι όμως οι ξενοδόχοι του Πλωμαρίου, του Μολύβου, της Πέτρας. Όχι οι ξενοδόχοι που υπερασπιζόμενοι την ασφάλεια και τα οφέλη της συνεργασίας με το μεγάλο ταξιδιωτικό γραφείο/πράκτορα, γίνονται μανιασμένα δύναμη «αποτροπής» των προσφύγων. Άλλες κοινωνικές κατηγορίες (εργαζόμενοι, αγρότες) δυσκολεύονται να κατανοήσουν τα οφέλη – η ευεργετική δράση των οικονομικών πολλαπλασιαστών ξεφεύγει από την ικανότητά τους πρόσληψης της πραγματικότητας.

Ο ξενοδόχος-«νονός», ο «παραπλανημένος» επαγγελματίας

και ο πρόσφυγας-αποδιοπομπαίος τράγος

Ηγέτιδα κοινωνική δύναμη του ρατσισμού στο νησί είναι ο ξενοδόχος-«νονός». Όχι κυρίως ο ξενοδόχος της πόλης της Μυτιλήνης ειδικά ούτε ο ξενοδόχος γενικά και συλλήβδην, αλλά κυρίως ο ξενοδόχος που εξαρτάται από το μεγάλο ταξιδιωτικό γραφείο/πράκτορα και επιχειρεί όλο και περισσότερο με το all inclusive. Δεν είναι πολλοί, αλλά η κοινωνική τους δύναμη είναι πολλαπλάσια του αριθμού τους – με όρους τοπικών κοινωνιών τρομερή. Από πού την αντλούν; Από το γεγονός ότι κρατούν τα κλειδιά του μηχανισμού από τον οποίο εξαρτάται μια ολόκληρη στρατιά επαγγελματιών αλλά και εργαζόμενων. Η αντίληψη που διαχέεται από τους ίδιους, το περιβάλλον και τους αυλοκόλακές τους είναι πως «αυτοί οι ‘‘λεροί’’ θα διώξουν τους τουρίστες που μας δίνουν ψωμί». Κάθε είδους μικροεπαγγελματίες του τουρισμού εξαρτημένοι από τον ξενοδόχο (που με τη σειρά του είναι εξαρτημένος από το μεγάλο ταξιδιωτικό γραφείο/πράκτορα) γίνονται φορείς αυτής της άποψης. **Αυτή η μεσοαστική και μικροαστική «ελίτ» πιστεύει στα σοβαρά ότι όλος ο κόσμος τής χρωστάει και πρέπει να συνωμοτεί ώστε να πηγαίνουν καλά οι δουλειές της:** δεν είναι δυνατόν να διεξάγονται πόλεμοι και να δημιουργούνται προσφυγικά κύματα ενώ ο επαγγελματίας του τουρισμού στα χωριά της Λέσβου… ετοιμάζεται να υποδεχτεί τους πελάτες του! Δεν είναι πρόβλημα -ή είναι μόνο «θεωρητικά»- οι πόλεμοι καθαυτοί, αρκεί να γίνονται σε απόσταση ασφαλείας από τη Λέσβο. Δεν είναι

προβλήματα καθαυτά η ακραία πείνα, η έλλειψη πόσιμου νερού, η έλλειψη στέγης, η έλλειψη στοιχειωδών υποδομών υγείας και μέσων περίθαλψης, δεν είναι πρόβλημα οι θάνατοι μικρών παιδιών, το τρομακτικά χαμηλό προσδώκιμο ζωής, δεν είναι πρόβλημα τα δικτατορικά καθεστώτα, όλα αυτά τέλος πάντων που μαζί με τον πόλεμο ξεσπιτώνουν ανθρώπους και τους οπλίζουν με τόση απόγνωση ώστε να ξεκινήσουν ένα ταξίδι γεμάτο οδύνες και κινδύνους για την ίδια τους τη ζωή – **αρκεί να πεινάνε και να πεθαίνουν «μακριά από μας», όπως εξάλλου έχουν κάθε… δικαίωμα, κι όχι να «κουβαλιούνται εδώ» για να λεκιάζουν το αστραφτερό σαν καλογυαλισμένο πλαστικό τουριστικό μας προϊόν.** Μέρες που είναι, αυτοί οι «καλοί χριστιανοί» -γιατί είναι και τέτοιοι βεβαίως βεβαίως, κατά δήλωση τουλάχιστον- όχι μόνο ξεχνούν το «ο έχων δύο χιτώνας να δίδει τον έναν» αλλά συναγωνίζονται στο «πρώτος τον λίθον βαλέτω». Με την άλλη τους ιδιότητα, σαν… υπερασπιστές του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, ξεχνούν τον Ξένιο Δία και τις αρχαιοελληνικές παραδόσεις για τον ικέτη και το άσυλο – ποιος θα κατηγορήσει γι’ αυτό ανθρώπους που δεν ξημεροβραδιάζονται διαβάζοντας Πλάτωνα και Αριστοτέλη και γενικά το μόνο που ξέρουν από αρχαιοελληνικό πολιτισμό είναι να τον επικαλούνται στους τουρίστες-πελάτες τους;

Ο μεσοαστός και ο μικροαστός επαγγελματίας θεωρεί πως ό,τι πετυχαίνει είναι προϊόν της δικής του «καπατσοσύνης» κι όχι μια δυνατότητα που υπάρχει μόνο στο πλαίσιο μιας οργανωμένης κοινωνίας αλλά και στο πλαίσιο δεδομένων διεθνών σχέσεων. Θέλει να του προσφέρονται τα πάντα (καλές δημόσιες υποδομές, σχολεία, δρόμοι και υγεία εγχωρίως αλλά και ειρήνη διεθνώς κ.λπ.) αλλά δυσανασχετεί όταν πρέπει να πληρώσει φόρους («με ποιο δικαίωμα το κράτος βάζει το μακρύ του χέρι στην τσέπη μου»). Εμπορεύεται τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό σαν απαραίτητο συστατικό του τουριστικού καλαθιού, αλλά δεν θεωρεί ότι η χώρα του έχει υποχρεώσεις έναντι των διεθνών συνθηκών – για τους πρόσφυγες εν προκειμένω. Το διεθνές δίκαιο τον αφορά και το επικαλείται μόνο όταν πρόκειται για το Κυπριακό, τις ΑΟΖ, την υφαλοκρηπίδα και τις περιοχές natura – χωρίς ούτε σε αυτές τις περιπτώσεις να γνωρίζει για ποιο πράγμα μιλάει.

Το σύνδρομο του στρουθοκαμηλισμού είναι πολύ… παθητικό για να περιγράψει τον τρόπο που σκέφτονται αυτοί οι άνθρωποι. Αντί να βάλουν το κεφάλι στην άμμο και να εξαφανίσουν το «πρόβλημα» εξαφανίζοντάς το από το οπτικό τους πεδίο, προσπαθούν να το εξαφανίσουν στην πραγματικότητα! **Όλη τους η πίεση και η «φιλοσοφία» αποβλέπει στο αδύνατο: να εξαφανιστούν, με κάποιον μαγικό τρόπο, οι πρόσφυγες!** Να εξαφανιστεί αυτή η «κηλίδα» στο λαμπερό τουριστικό προϊόν.

Αυτό το τουριστικό προϊόν βεβαίως βαρύνεται με πολλούς «λεκέδες», για τους οποίους ευθύνονται πρώτα απ' όλα όλοι οι συντελεστές της τουριστικής βιομηχανίας: από τον τουριστικό πράκτορα και το ταξιδιωτικό γραφείο μέχρι τον ξενοδόχο του all inclusive και τον μικροεπαγγελματία του τουρισμού ο οποίος αδιαφορεί για την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρει – αφού εμπορεύεται τη φυσική ομορφιά του τοπίου και τον… αρχαίο ελληνικό πολιτισμό, τι σημασία έχει η ποιότητα των υπηρεσιών;..

Δεν έχει επίσης καμία σημασία ότι στις κατεξοχήν τουριστικές περιοχές (όπου το αντι-προσφυγικό μένος έχει τις εντονότερες εκφράσεις) δεν κυκλοφορεί πρόσφυγας ούτε για δείγμα. Ούτε έχει σημασία ότι εκεί που κυκλοφορούν οι πρόσφυγες, στην πόλη της Μυτιλήνης, οι «δουλειές» πάνε μια χαρά. Αρκεί που ο μεγάλος τουριστικός πράκτορας χρησιμοποιεί την «επιβάρυνση του νησιού από το προσφυγικό» για να δικαιολογεί τις «άδικες» κατανομές τουριστών και να πιέζει τις τιμές προς τον ξενοδόχο της Λέσβου· αρκεί επίσης που ο ξενοδόχος της Λέσβου βρίσκει στο «προσφυγικό» τη δικαιολογία για να μικρύνει και φτηνύνει την «πίτα» που μοιράζει στους επαγγελματίες/εξαρτώμενα μέλη της συμμαχίας. Για όλους αυτούς, ο πρόσφυγας γίνεται ο «αίρων τας αμαρτίας», το άλλοθι όλων έναντι όλων. Ακόμη όμως και κατασκευασμένο, ακόμη και «τραβηγμένο από τα μαλλιά», αυτό το βολικό άλλοθι λειτουργεί – είναι επομένως μέρος της υλικής πραγματικότητας.

Σε αυτό το πλέγμα συμφερόντων, ο μικροεπαγγελματίας δεν είναι «παραπλανημένος»· είναι ανασφαλής και εξαρτημένος από τον

ντόπιο μεσοαστό, ο οποίος με τη σειρά του είναι εξαρτημένος από τον μεγαλοαστό τουριστικό πράκτορα. Μετασχηματίζει την ανασφάλεια και την εξάρτησή του σε δουλική συμπεριφορά προς τα μεγάλα αφεντικά του τουρισμού. **Η προσφυγοφοβία και/ή ο αντιπροσφυγικός ρατσισμός είναι μια -καθόλου πρωτότυπη ιστορικά, αντίθετα μάλλον συνηθισμένη και στερεοτυπική- εκδοχή λοβοτομής του ανασφαλούς ή και απελπισμένου από την κρίση μικροαστού που τον κάνει να πιστεύει πως η πηγή των βασάνων του δεν είναι ο καπιταλισμός (επειδή για παράδειγμα στην κρίση του μειώνονται τα εισοδήματα και η καταναλωτική δυνατότητα για προϊόντα και υπηρεσίες -μεταξύ άλλων και τουριστικές- ή επειδή η υπερσυσσώρευση μικρομεσαίων τουριστικών υποδομών σε τέτοιες συνθήκες είναι φυσικό να μην επιβραβεύεται με τα προσδοκώμενα κέρδη), οι πολιτικές λιτότητας, το σούπερ μάρκετ που πνίγει το μπακάλικο, ο έμπορος/μεσάζοντας που παίρνει σε εξευτελιστικές τιμές το γάλα και το λάδι, ο μεγάλος τουριστικός πράκτορας και ο ξενοδόχος-«νονός», η προσκόλληση στο μοντέλο του «μαζικού τουρισμού» στο οποίο αν μη τι άλλο υπάρχουν ισχυροί ανταγωνιστές στη Μεσόγειο, αλλά ο πρόσφυγας.**

Εξάλλου, μεταξύ άλλων, σίγουρα απαιτείται πολύ περισσότερη γενναιότητα για να τα βάλεις με όλους αυτούς, ενώ το να τα βάλεις με τον πρόσφυγα είναι «σιγουράκι» για τους «αντρειωμένους» μας ρατσιστές. Έτσι, όλοι αυτοί δεν εθεάθησαν στην πρόσφατη κινητοποίηση για τις τιμές στο γάλα – αντίθετα, στην… επιτροπή υποδοχής των κινητοποιούμενων για το γάλα συμμετείχε μεγάλη δύναμη των ΜΑΤ, έτσι για να διαλυθεί κάθε παρεξήγηση για το ποιοι «ακτιβισμοί» είναι χριστιανικώς και εθνικώς αποδεκτοί…

Μια ταξική συμμαχία – και το «δόγμα» της

Οι ρατσιστικές κραυγές και οι ελεεινολογίες κατά των προσφύγων είναι ο κωδικός επικοινωνίας και αλληλο-αναγνώρισης όλης αυτής της συνομοταξίας. Αυτή η συνομοταξία όμως, είναι μια «κανονική» κοινωνική/ταξική συμμαχία, με την ηγεσία της και τα εξαρτώμενα μέλη της, με ισχυρή συγκολλητική ύλη συμφερόντων! Γι’ αυτό είναι αδύνατο να καταλάβουμε «τι γίνεται στη Λέσβο»

με μόνα εργαλεία τις διεθνείς σχέσεις και τη γεωπολιτική ή έστω τις «μεγάλες σχέσεις» σε επίπεδο χώρας συνολικά, κάνοντας αφαίρεση της διάρθρωσης των ταξικών συμφερόντων και συμμαχιών σε τοπικό επίπεδο.

Θα αναρωτηθεί όμως -και δικαίως- κανείς: Μια ολόκληρη ταξική συμμαχία ενάντια στους

κατατρεγμένους που έρχονται από μακριά; Όχι βέβαια. **Η στοχοποίηση του πρόσφυγα και η μετατροπή του σε «αποδιοπομπαίο τράγο» είναι η προνομιακή μέθοδος για τη συγκρότηση μιας συμμαχίας μεγάλων, μεσαίων και μικρών αστικών συμφερόντων ενάντια όχι μόνο στους πρόσφυγες αλλά και τους μισθωτούς εργαζόμενους, τους κτηνοτρόφους και τους αγρότες.** Ο έμπορος που παίρνει το γίδινο ή το πρόβειο γάλα 45 ή 75 λεπτά το κιλό αντίστοιχα, 20 λεπτά κάτω από τη μέση πανελλαδικά τιμή του (που κι αυτή είναι εξευτελιστική) κάνει μια χαρά τη θεάρεστη δουλειά του μέσα στο γενικό κλίμα όπου ο πρόσφυγας αναδεικνύεται σε πηγή όλων των δεινών για «το νησί» και το προσφυγικό σε μακράν πρώτο στη λίστα των «προβλημάτων του νησιού». Οι εξευτελιστικές τιμές για το λάδι είναι επίσης ένα θέμα, όπου πρωταγωνιστούν οι μεσάζοντες του λαδιού, αλλά κι αυτό το θέμα σκεπάζεται κάτω από την προτεραιότητα του «προσφυγικού κινδύνου». Κυρίως όμως κάτω από τη «σκιά του πρόσφυγα» κρύβεται επιμελώς μια άλλη πραγματικότητα: ότι η Λέσβος έχει πολλούς… μισθωτούς εργαζόμενους. **Για σκέψου: με τόσους «αδικημένους» μεσοαστούς και μικροαστούς «επαγγελματίες» κοντεύουμε να ξεχάσουμε ότι σε αυτή τη χώρα η μισθωτή εργασία αντιπροσωπεύει πάνω από το 75% του ενεργού πληθυσμού – μεταξύ άλλων βέβαια και στον τουρισμό…** Το «φόβητρο» του πρόσφυγα και το κλίμα «κατάστασης έκτακτης ανάγκης» εξαιτίας του «προσφυγικού κινδύνου» που επιμελώς διαμορφώνεται από την ιερή συμμαχία μεσοαστικών και μικροαστικών συμφερόντων βολεύει μια χαρά για να εξαφανίζονται από τη «μεγάλη εικόνα» οι μισθωτοί εργαζόμενοι και μαζί με αυτούς οι εργαζόμενοι κτηνοτρόφοι και αγρότες, μαζί με τα δικαιώματά τους στην εργασία και το εισόδημα.

Το δόγμα αυτής της ταξικής συμμαχίας είναι απλό: οι μεγαλοαστοί και μεσοαστοί πάνω – οι μικροαστοί μέσα – οι πρόσφυγες έξω – οι μισθωτοί εργαζόμενοι, οι παραγωγοί κτηνοτρόφοι και οι εργαζόμενοι αγρότες κάτω. Η επιμελημένη διαμόρφωση κλίματος «έκτακτης ανάγκης» και οι κραυγές για τους «κινδύνους που αντιμετωπίζει το νησί» αποσκοπούν συνειδητά στην εμπέδωση αυτού του δόγματος. Και ακριβώς επειδή ο στόχος είναι ευρύτερος/συνολικός και «ιερός», επειδή επίσης ο πρόσφυγας ξεζουμίζεται ούτως ή άλλως χωρίς να απαιτείται κανενός είδους «προσεγγιστική» πολιτική ή επίδειξη φιλικότητας απέναντί του (οι υπέρμαχοι του ρατσισμού είναι συχνά οι μεγαλύτεροι εκμεταλλευτές των προσφύγων – τον πρόσφυγα πολλοί εμίσησαν, τα λεφτά του ουδείς…), γι' αυτό ακόμη και τα πιο ευνοημένα από τον πρόσφυγα συμφέροντα μια χαρά συμμετέχουν, στηρίζουν ή το λιγότερο ανέχονται τον αντι-προσφυγικό ρατσισμό.

Ο μηχανισμός της πολιτικής κερδοσκοπίας

Οι ταξικές συμμαχίες όμως έχουν και πολιτική έκφραση και διεύθυνση. Το πολιτικό διευθυντήριο βρίσκεται στη δεξιά «πολυκατοικία». Σε εθνικό αλλά και τοπικό επίπεδο. Στο τοπικό επίπεδο της Λέσβου, ο μηχανισμός της πολιτικής κερδοσκοπίας και καθοδήγησης είναι πολυπλόκαμος:

- Είναι πρώτα απ' όλα η mainstream ΝΔ, με ιδιαίτερες τις επιδόσεις της «λαϊκής» της/ακροδεξιάς πτέρυγας, στην οποία ανήκει και την οποία συντονίζει και καθοδηγεί ο επί τετραετίες εκλεγόμενος βουλευτής της Χαράλαμπος Αθανασίου. Εξάλλου, βασικός μοχλός της στρατηγικής της ΝΔ για την κατάκτηση της κυβερνητικής εξουσίας ήταν η από ρατσιστική σκοπιά αντιπολίτευση στον ΣΥΡΙΖΑ στο προσφυγικό. Οι κατηγορίες ότι ο ΣΥΡΙΖΑ… προσείλκυε τους πρόσφυγες με την ανεκτική πολιτική του (ενώ αυτός είχε πλήρως υποταχτεί στις πολιτικές της Ευρώπης-φρούριο και της Ελλάδας-κρατητήριο, υλοποιώντας τη συμφωνία Ευρώπης-Τουρκίας) ενέπνευσαν το σύνολο του πολιτικού προσωπικού της ΝΔ, στο κέντρο και την περιφέρεια και ιδιαίτερα στα

νησιά (Λέσβο, Χίο, Σάμο). Εκτός από την άμεση χρησιμότητά τους στην εκλογική στρατηγική, αυτές οι κατηγορίες είχαν και μια έμμεση -και σημαντικότερη- χρησιμότητα, ιδεολογική και κοινωνική/ταξική. Οι ανάξιες «αξίες» τους και η δράση τους λειτούργησε σαν το ιδεολογικό τσιμέντο της ρεβανσιστικής στρατηγικής της ΝΔ, που στοχοποιεί συνολικότερα τα δημοκρατικά δικαιώματα, τις κοινωνικές κατακτήσεις των εργαζόμενων τάξεων και την Αριστερά.

- Υπό τη συστημική και τάχα κεντρώα ομπρέλα της ΝΔ στεγάστηκε και νομιμοποιήθηκε η δράση της ακροδεξιάς και των φασιστών. Η «ενότητα στη δράση» της δεξιάς «πολυκατοικίας» εκφράστηκε σε όλη την Ελλάδα μέσα από αυτοσχέδιες «συλλογικότητες» με πατριωτικούς -συνήθως- τίτλους: στη Βόρεια Ελλάδα ήταν οι «Πτολεμαίοι Μακεδόνες» κ.ά., στη Λέσβο η «Πατριωτική κίνηση» κ.λπ. κ.λπ. – αν δεν είναι η «αποτροπή» του πρόσφυγα «πατριωτικό καθήκον», τότε τι είναι;.. Αυτές οι ομάδες λειτουργούσαν/ούν σαν κέντρα συντονισμού και οργάνωσης αντι-προσφυγικών δράσεων – ιδιαίτερα στα νησιά. Στη Λέσβο, στην ομάδα κρούσης της «Πατριωτικής Κίνησης» φιγουράρουν γνωστοί ακροδεξιοί και χρυσαυγήτες. Δρα σαν περιφερόμενος θίασος τραμπούκων, σαν τάγμα εφόδου που οργανώνει αντιπροσφυγικούς ακτιβισμούς (όπως πρόσφατα ο πετροβολισμός πλοίου κάποιας ΜΚΟ με ανθρωπιστική βοήθεια!!!) μέχρι παρεμβάσεις σε δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια (όπου προπηλακίζονται με τον πιο χυδαίο τρόπο οι ομιλητές/τριες της Αριστεράς και του ΣΥΡΙΖΑ, υπό την ενθαρρυντική ανοχή των δημοτικών αρχόντων). Οι ρόλοι στη δεξιά «πολυκατοικία» έχουν μοιραστεί: η ΝΔ παρέχει την πολιτική κάλυψη και νομιμοποίηση και η άκρα δεξιά τον κορμό των ταγμάτων εφόδου. Το «κάτι παραπάνω», ο ακροδεξιός τραμπουκισμός, καλύπτεται από την προπαγάνδα περί «λαϊκής αγανάκτησης» που εκφράζεται… αυθορμήτως – με πρωταγωνιστές, κατά… τύχη ασφαλώς, την ίδια ομάδα σεσημασμένων ακροδεξιών.
- Εκτός όμως από την κεντρική πολιτική, υπάρχει και η

περιφερειακή. Στο κλίμα που έχει δημιουργηθεί, δεν χρειάζεται ιδιαίτερη ευφυΐα για να καταλάβει και ο λιγότερο ευφυής υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος ότι δεν έχει καμία τύχη εκλογής αν δεν πρωταγωνιστήσει σε κραυγές και ζήλο κατά των προσφύγων. Έτσι, κάθε τοπικός πολιτευτής που σέβεται τον εαυτό του και παίρνει στα σοβαρά το «πατριωτικό» καθήκον να… εκλεγεί οφείλει να «τζογάρει» με ζήλο πάνω σε αυτό το γενικό κλίμα. Μάλιστα, όσο λιγότερες τύχες εκλογής έχει, τόσο μεγαλύτερο αντιπροσφυγικό ζήλο πρέπει να δείξει. Ύστερα υπάρχει και το εκλογικό «ειδικό κοινό», από το οποίο κάποιοι τρώνε ψωμί: το κοινό των παραθρησκευτικών οργανώσεων (η Λέσβος έχει πολύ τέτοιο κοινό) και το κοινό της άκρας δεξιάς.

Ο ρατσισμός, όπως και ο εθνικισμός, δεν είναι περίεργες «ιώσεις» που προσβάλλουν ανεξήγητα τις κοινωνίες. **Ο ρατσισμός , όπως και η λιτότητα κι ο εθνικισμός, είναι πρώτα απ' όλα κρατική στρατηγική.** Χωρίς τη στρατηγική της Ευρώπης-φρούριο και χωρίς τη ρατσιστική συμφωνία Ε.Ε.-Τουρκίας (που εγκλωβίζει/φυλακίζει τους πρόσφυγες στα νησιά), όλα θα ήταν διαφορετικά. Είναι κοινή και αδιάσειστη εμπειρία το πόσο δραστικά άλλαξε η συγκυρία στο προσφυγικό, πόσο άλλαξαν οι «αυθόρμητες αντιδράσεις της κοινωνίας» κ.λπ. κ.λπ., πόσο ενθαρρύνθηκαν οι ρατσιστές και οι ακροδεξιοί να βγουν από το καβούκι τους ύστερα από τη γενναία πολιτική χορηγία της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας και την υποταγή του ΣΥΡΙΖΑ στην πολιτική της Ευρώπης-φρούριο και της Ελλάδας-κρατητήριο. Ακριβώς σε αυτά τα τετελεσμένα που δημιουργεί η κρατική στρατηγική έρχονται να κερδοσκοπήσουν πολιτικά η «λαϊκή»/άκρα δεξιά, οι εξ επαγγέλματος «πατριώτες», όσοι αναπαράγονται και τρέφονται από την εκλογική δεξαμενή της ακροδεξιάς, στο τέλος οι φασίστες. **Στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου, ιδιαίτερα το πελατειακό σύστημα στην αυτοδιοίκηση, βρήκε το νέο του «κοσκινάκι» στην προσφυγοφοβία ή και τον αντιπροσφυγικό ρατσισμό.** Οι ιθαγενικοί λαοί της Λατινικής Αμερικής, που υπήρξαν τα θύματα της μεγαλύτερης γενοκτονίας στην ιστορία της

ανθρωπότητας, έλεγαν ότι «πρώτα ήρθαν οι ιεραπόστολοι με τη Βίβλο, και πίσω τους ακολούθησαν οι ορδές των κονκισταδόρες» – που τους αφάνισαν. Με το ρατσισμό συμβαίνει κάτι ανάλογο: πρώτα έρχονται οι ρατσιστικές κρατικές πολιτικές και ύστερα οι στρατιές των πολιτικών κερδοσκόπων, που δεν αρκούνται στο θεσμικό ρατσισμό και πάνε πολύ μακρύτερα – όσο απαιτούν οι ανάγκες εκλογής τους και συντήρησης/αναπαραγωγής των πελατειακών τους συστημάτων.
Στο πλαίσιο αυτό, ο πολιτευτής της «λαϊκής»/άκρας δεξιάς χρησιμοποιεί τη ρατσιστικό «μεγάφωνο» για να αναβαθμίσει την καριέρα του, ο Βελόπουλος φτιάχνει ολόκληρο κόμμα και μπαίνει στη Βουλή, ο φασίστας (χρυσαυγήτης ή «ανένταχτος») κολυμπάει σαν το ψάρι σε γνώριμα νερά και νιώθει πρωταγωνιστής. Και όλοι μαζί χτίζουν καριέρες ή εξυπηρετούν τους αλλότριους στόχους τους, που μόνο πατριωτικά ή χριστιανικά κίνητρα δεν έχουν – ανεξαρτήτως του τι θα μπορούσαν να σημαίνουν αυτές οι έννοιες.

Ο «παραπλανημένος λαός»

Βεβαίως, στο μέτωπο της προσφυγοφοβίας περιλαμβάνονται και πολλοί που δεν ανήκουν στις κατηγορίες του μεσοαστού και του μικροαστού επαγγελματία, αλλά κατατάσσονται στην κατηγορία του «παραπλανημένου λαού». Μπορεί να είναι αγρότες, κτηνοτρόφοι ή και μισθωτοί. Χορεύουν στους ρυθμούς που παίζει η «ορχήστρα» υπό την ταξική μπαγκέτα του μεσοαστού, υπό την πολιτική διεύθυνση τη ελίτ της πολιτικής κερδοσκοπίας και με σολίστ από την ελίτ των μικροαστών επαγγελματιών. Αυτές οι «καλές ψυχές» είναι παραπλανημένες; Υπό μία ορισμένη έννοια, ναι. Υπό την έννοια ότι ακολουθούν και εντάσσονται στο κυρίαρχο ρεύμα πιστεύοντας ότι η προσφυγοφοβία ή και ο αντι-προσφυγικός ρατσισμός εξυπηρετούν τα δικά τους συμφέροντα και μη αντιλαμβανόμενοι ότι αποτελούν χρήσιμο «στρατό» και στήριγμα αλλότριων συμφερόντων. **Όμως αυτού του είδους η «παραπλάνηση» είναι αφενός δευτερεύουσα πλευρά και αφετέρου ιδεολογικό φαινόμενο κι όχι απλή πλάνη.** Η πρωτεύουσα πλευρά στη στάση τους είναι η υποταγή στην ηγεμονία ακροδεξιών και ρατσιστικών

ιδεών. Είναι όχι μόνο θύματα αλλά και συμμέτοχοι και συχνά (πρωτ)αγωνιστές της αλλαγής «καθεστώτος ηγεμονίας» που έφερε η καθολική επικράτηση τη στρατηγικής της ακραίας λιτότητας σαν απάντηση στην κρίση του 2008, η ήττα της Αριστεράς και η άνοδος της νέας δεξιάς. **Η ηγεμονία δεν είναι απλώς παραπλάνηση˙ είναι η εσωτερίκευση και «ιδεολογικοποίηση» της αίσθησης του συσχετισμού δύναμης˙είναι η ιδεολογική έκφραση υλικών όρων και ταξικού συσχετισμού δύναμης.** Δεν είναι λοιπόν κάτι απλό, παροδικό, επιδερμικό, προϊόν γνήσιου πλην παραπλανημένου αυθορμητισμού. Ποιο μέλος του «παραπλανημένου λαού» δεν γνωρίζει τα δεινά των προσφύγων; Ποιος/α δεν αντιλαμβάνεται και άρα μπορεί να αθωωθεί από τις συνέπειες των επιλογών τους; Ήταν απλώς «παραπλανημένοι» -και άρα ανεύθυνοι- όσοι/ες συμμετείχαν/στήριζαν τις «λαϊκές εκδηλώσεις» του δικτάτορα Μεταξά; Όσοι/ες ψήφισαν τον Χίτλερ; Όσοι σήμερα με τη συναίνεση, ανοχή ή, ακόμη χειρότερα, συμμετοχή τους δίνουν χώρο, αυτοπεποίθηση και νομιμοποίηση στην ακροδεξιά και τους φασίστες και δεν τους προβληματίζει ούτε αποτρέπει σε αυτό ότι είναι «συναγωνιστές» με αυτούς; Και ποιος/α απαλλάσσεται των ευθυνών του όταν η μόνη λογική τελική συνέπεια μιας τέτοιας συμπαράταξης με ακροδεξιά και φασίστες είναι ο πολιτικός αυταρχισμός (ή και η χούντα) και ο πόλεμος;

Οι κινητοποιήσεις ενάντια στη δημιουργία κλειστού κέντρου

και οι ρωγμές στη δεξιά «πολυκατοικία»

Στο διάστημα διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, η δεξιά «πολυκατοικία» έχτισε την πολιτική της δυναμική πάνω σε τρεις πυλώνες: ανάπτυξη/μακεδονικό/προσφυγικό. Όπως σε όλα αυτά, έτσι και στο προσφυγικό, το αντι-ΣΥΡΙΖΑ μέτωπο από τη μια εξασφάλιζε την ενότητα στόχων -αλλά και «στη δράση»- της δεξιάς πολυκατοικίας. Από την άλλη, ήταν μέθοδος διεύρυνσης της πολιτικής και ιδεολογικής ηγεμονίας ενάντια στην Αριστερά και τις ιδέες της, αλλά και τις κοινωνικές και δημοκρατικές κατακτήσεις των εργαζόμενων τάξεων. Όσον αφορά το προσφυγικό, όμως, καθώς ύστερα από τις εκλογές έλειψε το αντι-ΣΥΡΙΖΑ ενοποιητικό στοιχείο, άρχισαν να εμφανίζονται οι πρώτες ρωγμές

στη δεξιά πολυκατοικία. Η αφορμή ήταν η εξαγγελία από την κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη του διαμοιρασμού αριθμού προσφύγων σε δομές στην ενδοχώρα σε συνδυασμό με τη δημιουργία κλειστών κέντρων/φυλακών στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου. Στις προσπάθειες για χωροθέτηση δομών στην ενδοχώρα, ακόμη και όταν επρόκειτο για κρανίου τόπους «στο πουθενά», οι αντιδράσεις του «λαού της δεξιάς» ήταν δυναμικές – με το γνωστό καταμερισμό έργου: η «λαϊκή δεξιά», η άκρα δεξιά και οι φασίστες στις ομάδες κρούσης, οι τοπικοί δεξιοί πολιτευτές και αυτοδιοικητικοί παράγοντες στην πολιτική κάλυψη. Στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου το τοπικό μέτωπο της προσφυγοφοβίας κινητοποιήθηκε σε πανστρατιά. Δήμοι, εμπορικοί σύλλογοι, επιμελητήρια, εκλεγμένοι ή μη πολιτευτές της τοπικής αυτοδιοίκησης κ.λπ. κ.λπ. Η δημιουργία νέων δομών, ακόμη και αν επρόκειτο για φυλακές, ακόμη και αν επρόκειτο αυτές οι φυλακές να αντικαταστήσουν τα υπάρχοντα ΚΥΤ (πρακτικά μάλλον αδύνατο), θεωρήθηκε casus belli! Κάποιοι ακροδεξιοί αστέρες και δημαγωγοί που θεώρησαν «ιδεολογική κατάκτηση» τη δημιουργία φυλακής για τους πρόσφυγες (επιτέλους! αυτό που τους άξιζε εξαρχής…) έγιναν κι αυτοί στόχος της αγανάκτησης του «προδομένου λαού της δεξιάς». **Ο «λαός της δεξιάς» άλλα είχε καταλάβει και εκλάβει σαν υποσχέσεις, και θεωρεί ότι σωστά κατάλαβε και απλώς τώρα «προδίδεται»: ότι με κάποιον τρόπο, δηλαδή με όλα τα μέσα, θα… εξαφανίσουμε τους πρόσφυγες.** Ο πολιτευτής της αυτοδιοίκησης, δεσμευμένος με… όρκο ιερό πάνω σε αυτόν το στόχο, ξεσπάθωσε. Καθώς η επικράτεια της ιερής του δέσμευσης είναι η εκλογική του πελατεία και ο δήμος όπου εκλέγεται ή προσπαθεί να εκλεγεί, μετέφρασε το κοινό πρόταγμα με κάπως ιδιοτελή τρόπο: μακριά από μας κι ας είναι οπουδήποτε αλλού. Από τον νεοεκλεγμένο δεξιό δήμαρχο Μυτιλήνης, που έχει αναβαθμισμένες δεσμεύσεις απέναντι στην κεντρική εξουσία και το «κόμμα» (δηλαδή τη ΝΔ) αυτό μεταφράστηκε στο «όχι νέο κέντρο στα όρια του δήμου Μυτιλήνης». Ο νεοεκλεγμένος δήμαρχος του δήμου Δυτικής Λέσβου… έπιασε το υπονοούμενο. Δεσμευμένος με τον δικό του ιερό όρκο απέναντι στους δικούς του ψηφοφόρους διοργάνωσε μεγάλη κινητοποίηση. Λίγες μόλις μέρες πριν, είχε διαπράξει ο ίδιος το ατόπημα της έλλειψης

αλληλεγγύης προς τη Συκαμιά,** όταν στήριξε κινητοποίηση και πήρε απόφαση στο δημοτικό συμβούλιο να κλείσει η δομή της Συκαμιάς (δομή ολιγόωρης συγκέντρωσης/παραμονής των προσφύγων μέχρι να τους παραλάβουν τα μεταφορικά μέσα για να τους μεταφέρουν στη Μόρια). **Πλήρης παραλογισμός: οι πρόσφυγες δεν πρέπει να συγκεντρώνονται για να μεταφερθούν στη Μόρια, αλλά ούτε και να κυκλοφορούν έξω! Θα πρέπει είτε να τους πνίγουμε στη θάλασσα είτε να αναληφθούν στους ουρανούς.** Επειδή, εντελώς λογικά, οι εκπρόσωποι της Συκαμιάς και του διπλανού χωριού Λεπέτυμνος δεν πιστεύουν σε θαύματα περί ανάληψης στους ουρανούς, διαφώνησαν με θέρμη (διότι απλούστατα το πρακτικό αποτέλεσμα του κλεισίματος της δομής θα ήταν αναπόφευκτα να διασκορπίζονται… αδέσποτοι οι πρόσφυγες στη Συκαμιά και τον Λεπέτυμνο), αλλά αυτό ήταν προφανώς μόνο δικό τους πρόβλημα… Ο τοπικός βουλευτής της ΝΔ, ηγήτωρ και πολιτικός ινστρούχτορας μέχρι και τις εκλογές του μετώπου της προσφυγοφοβίας, είναι εξαφανισμένος γιατί αυτός λογοδοτεί πολύ περισσότερο στο κόμμα απ’ ό,τι οι πολιτευτές της αυτοδιοίκησης – και η απουσία του από τους «νέους αγώνες» έχει κάνει αλγεινή εντύπωση στο «λαό της δεξιάς».*** Ο νεοκλεγμένος περιφερειάρχης όμως, υπερκομματικός αντάρτης της «λαϊκής δεξιάς», δεν έχει τέτοιες δεσμεύσεις απέναντι στο «κόμμα». Έτσι, κάλυψε υπό τις αποφάσεις και την ομπρέλα της Περιφέρειας τις κινητοποιήσεις ενάντια στο νέο κέντρο στη Λέσβο και τη Χίο. Ενώ όμως στη Χίο το μέτωπο ήταν αρραγές (καθότι πολύ πιο προχωρημένη στην προσφυγοφοβία και το ρατσισμό σε σχέση με τη Λέσβο), στη Λέσβο ράγισε: ο ιατρικός και ο εμπορικός σύλλογος δεν συμμετείχαν, το δε κέντρο της κινητοποίησης δεν ήταν η Μυτιλήνη αλλά η Καλλονή. Αν πρόκειται να παραμείνει αδιατάρακτος ο μηχανισμός της εκμετάλλευσης των προσφύγων, τότε η συναίνεση στις κινητοποιήσεις είναι αυτονόητη, αν όμως πρόκειται η Μόρια να «μαραζώσει» μαζί με τη χρηματοδοτική της δύναμη, τότε η «πατριωτική πανστρατιά» δεν είναι καθόλου εμπνευστική…

Κατά τα άλλα, μόλις διαρρέει μια νέα πληροφορία για την τοποθεσία κατασκευής του κλειστού κέντρου, τα γύρω χωριά κινητοποιούνται πάραυτα και δυναμικά. Το (υποτιθέμενο;) σχέδιο

ακυρώνεται, νέες διαρροές για νέα τοποθεσία βλέπουν το φως της δημοσιότητας, νέες κινητοποιήσεις – και πάει λέγοντας.

Ωστόσο, η κυβέρνηση επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της για τη δημιουργία κλειστών κέντρων. Έχει όμως παραιτηθεί από την άλλη της απόφαση για μεταφορά αριθμού προσφύγων σε δομές στην ενδοχώρα. Τι πρόκειται να συμβεί; Θα το εξετάσουμε στο τέλος του κειμένου.

Τα αιτήματα για «έλεγχο στις ΜΚΟ»/«έλεγχο των συνόρων»

Οι άρχοντες της αυτοδιοίκησης στη Λέσβο, παρότι συχνά δηλώνουν ότι δεν είναι δική τους δουλειά να προτείνουν πού θα πάνε ή τι θα γίνει με τους πρόσφυγες, ενέταξαν στις τελευταίες ανακοινώσεις τους δύο πολιτικούς στόχους που είναι ευθείες υποδείξεις προς την κυβέρνηση για την πολιτική που οφείλει -κατά «λαϊκή απαίτηση»- να ασκήσει στο προσφυγικό. Σε αμφότερους κεντρική είναι η λέξη «έλεγχος»: «έλεγχος των συνόρων» – «έλεγχος των ΜΚΟ». Ας εξετάσουμε τι θα μπορούσαν να σημαίνουν.

Σε αυστηρότερο «έλεγχο των συνόρων» δεσμεύτηκε βεβαίως και η κυβέρνηση στις πρόσφατες ανακοινώσεις της. Ωστόσο, οι αυτοδιοικητικοί άρχοντες της Λέσβου προφανώς θεωρούν ότι δεν έχει τιμήσει την υπόσχεσή της αυτή. Είναι πάντως προφανές σε τι θα έπρεπε να αποσκοπεί ο προτεινόμενος «έλεγχος των συνόρων: να έχει «μαζικά» αποτελέσματα στην ανάσχεση του προσφυγικού ρεύματος. Όμως με ποια μέσα και μεθόδους μπορεί να επιτευχθεί αυτό; Στην ξηρά γνωρίζουμε τι σημαίνει: να φτιάξεις φράκτες ή «άτυπα» σώματα/κυνηγούς προσφυγικών κεφαλών στα σύνορα. Στη θάλασσα όμως; Δεν θέλει επιστημονική φαντασία: Σημαίνει να καταδιώκεις τις βάρκες και να κάνεις τους απαραίτητους ελιγμούς ώστε να γυρίσουν από κει που ήρθαν. Πρόσφατα, το Λιμενικό απολογήθηκε ισχυριζόμενο ότι έκανε χρήση απλώς «προειδοποιητικών» πυρών κατά βάρκας που μετέφερε πρόσφυγες, αλλά **αν ο στόχος είναι η απώθηση στα τουρκικά χωρικά ύδατα τα προειδοποιητικά πυρά δεν αρκούν: θα χρειαστούν είτε πραγματικά πυρά «κατά στόχου» είτε «ελιγμοί ναυμαχίας»!**

Είναι λοιπόν το ελληνικό κράτος έτοιμο να πνίξει τους πρόσφυγες στη θάλασσα; Για να μη μιλήσουμε για ανθρωπισμό (που οι «χριστιανοί και πατριώτες» αυτής της συνομοταξίας έχουν γραμμένο στα παλαιότερα των υποδημάτων τους), ας θυμίσουμε απλώς ότι οι προβλέψεις των διεθνών συνθηκών είναι στην προκείμενη περίπτωση εντελώς διαφορετικές: Το άρθρο 33 της σύμβασης της Γενεύης για το καθεστώς των προσφύγων προβλέπει μεταξύ άλλων ότι «καμία συμβαλλόμενη χώρα δεν θα απελαύνει ή θα επαναπροωθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, πρόσφυγες στα σύνορα εδαφών όπου η ζωή ή η ελευθερία αυτών απειλούνται για λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων». Το άρθρο αυτό κατοχυρώνει την αρχή της μη επαναπροώθησης, η οποία συνιστά την πεμπτουσία της προστασίας των προσφύγων. Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ύπατης Αρμοστείας για τους Πρόσφυγες προσθέτει τη δική της ετυμηγορία: «μέτρα αναχαίτισης δεν πρέπει να έχουν ως συνέπεια **τη μη πρόσβαση σε διεθνή προστασία** ή την επιστροφή τους, άμεσα **ή έμμεσα**, σε σύνορα εδαφών όπου υπάρχει κίνδυνος δίωξης». Η επιτομή της εθνικής υποκρισίας είναι να καταγγέλλεις την Τουρκία, που φιλοξενεί 3,5 εκατομμύρια πρόσφυγες, για αυταρχισμό και μη σεβασμό του διεθνούς δικαίου αλλά να διεκδικείς για τον εαυτό σου το δικαίωμα της απώθησης ακόμη και με εξ αντικειμένου δολοφονικά μέσα στην Τουρκία. Έχει λοιπόν και η Τουρκία το δικαίωμα να πράξει αναλόγως και να επαναπροωθήσει τα 3,5 εκατομμύρια προσφύγων στη Συρία χρησιμοποιώντας ανάλογα μέσα;;; Και αν οι Έλληνες προσφυγοαποτροπείς κραυγάζουν στη διαπασών για το πρόβλημα της φιλοξενίας 90.000 προσφύγων σε μια χώρα 11 εκατομμυρίων σε τι τόνους θα έπρεπε να κραυγάζει η Τουρκία με τα 3,5 εκατομμύρια πρόσφυγες σε 60 εκατομμύρια πληθυσμό; (ποσοστά επί του πληθυσμού, αντίστοιχα, 0,83% έναντι 4,3%) Προφανώς, και πολύ απλά, οι αμύντορες του ελληνοχριστιανικού πολιτισμού δεν έχουν πρόβλημα να γίνει η χώρα τους παγκόσμιο σύμβολο του αγριανθρωπισμού.

Ας πάμε τώρα στον άλλο στόχο, του «ελέγχου των ΜΚΟ». **Γιατί και, κυρίως, ως προς τι πρέπει να ελεγχθούν οι ΜΚΟ; Και για ποιο σκοπό; Ο σκοπός είναι -ξανά- μάλλον προφανής: η**

«ανάσχεση» του προσφυγικού ρεύματος. Προφανώς οι ΜΚΟ θεωρούνται ανασταλτικός παράγοντας σε αυτή την ανάσχεση; Γιατί; Όταν έρχεται η ώρα να ειπωθούν παραδείγματα, τα πράγματα ξεκαθαρίζουν: Γιατί περιμένουν για να συνδράμουν τους πρόσφυγες όταν φτάνουν στις παραλίες της Λέσβου ή για να τους συνδράμουν με σωστικά μέσα αν ναυαγήσουν στη θάλασσα. Αν δεν είναι αυτό τρανή απόδειξη ότι ο Σόρος έχει σκοπό να διαλύσει τις εθνικές παραδόσεις στον χυλό της παγκοσμιοποίησης, τότε τι είναι;.. Η κατηγορία προς τις ΜΚΟ είναι τούτη: με τη δράση τους κάνουν τη ζωή των προσφύγων λίγο πιο εύκολη (τέτοια… κατηγορία ποια συνείδηση μπορεί να την αντέξει;..) και επιπλέον μπλέκονται στα πόδια του Λιμενικού και των αρχών λειτουργώντας σαν παρατηρητήριο δικαιωμάτων, δυσχεραίνοντας έτσι το έργο τους και μη επιτρέποντάς τους να κάνουν «αποτελεσματικά τη δουλειά τους» – της «ανάσχεσης».

Οι κατηγορίες προς τις ΜΚΟ πάνε παραπέρα: ότι επικοινωνούν με τους πρόσφυγες για να τους κατευθύνουν σε συγκεκριμένες ακτές της Λέσβου. Λες και οι διακινητές δεν γνωρίζουν οι ίδιοι -και χρειάζονται τη συνδρομή των ΜΚΟ- τις διαδρομές και ποιο είναι το κοντινότερο σημείο στις απέναντι ακτές σε μια απόσταση 6 ναυτικών μιλίων. Ακόμη όμως και αν είναι έτσι, ποιο είναι το πρόβλημα; Ότι δεν διασπείρονται οι πρόσφυγες σε όλες τις ακτές της Λέσβου αλλά κατευθύνονται/«καθοδηγούνται» κυρίως προς τη Συκαμιά; Αυτό μόνο την ευκολότερη συγκέντρωση και μεταφορά τους στη Μόρια διευκολύνει. Όποιου του λείπει η διασπορά των προσφύγων σε όλες τις ακτές της Λέσβου, ας σηκώσει το χέρι του…

Αφού, σύμφωνα με αυτή την αγριανθρωπική λογική, κάθε χώρα έχει το «δικαίωμα» να χρησιμοποιήσει και «κάπως» (ή πολύ) βρόμικα μέσα για την ανάσχεση του προσφυγικού ρεύματος, θα πρέπει και η Ελλάδα να κάνει ανεμπόδιστα χρήση αυτού του «δικαιώματος», οπότε οι ΜΚΟ πρέπει να παραμεριστούν γιατί αποτελούν εμπόδιο! Αυτή είναι η ουσία του αιτήματος για «έλεγχο στις ΜΚΟ»! Για τον ίδιο λόγο ο Σαλβίνι στοχοποιεί τις ΜΚΟ που διασώζουν πρόσφυγες στη θάλασσα της Αδριατικής. Για τον ίδιο λόγο οι

ακροδεξιοί και οι φασίστες απανταχού την Ευρώπη και τον κόσμο στοχοποιούν ειδικά τις ΜΚΟ που ενεργοποιούνται στο προφυγικό.

Οι ΜΚΟ όμως δεν εμπλέκονται στο προσφυγικό μόνο με ενέργειες συνδρομής στους πρόσφυγες στις ακτές ή τη θάλασσα, αλλά αποτελούν απαραίτητο γρανάζι στο συνολικό μηχανισμό φιλοξενίας των προσφύγων (στη λειτουργία του ΚΥΤ της Μόριας, στη λειτουργία δομών φιλοξενίας). Τι σημαίνει λοιπόν, ως προς αυτή την πτυχή του ζητήματος, το αίτημα για «έλεγχο των ΜΚΟ»; Να αντικατασταθούν σε αυτούς τους ρόλους τους από υπαλλήλους και υπηρεσίες του Δημοσίου; Εδώ εντοπίζεται άλλη μία μεγάλη υποκρισία όσων βάλλουν κατά των ΜΚΟ: Η βασιλεία των ΜΚΟ τα τελευταία πολλά χρόνια οφείλεται σε κεντρικά κατευθυνόμενες πολιτικές που εδράζονται στη νεοφιλελεύθερη λογική του «λιγότερου κράτους», του κράτους που αποσύρεται από τομείς και υπηρεσίες που πριν ήταν αυτονόητο ότι υποχρεούνταν να καλύπτει/παρέχει. Το κενό καλύφθηκε -όσο καλύφθηκε- α) από τις ΜΚΟ, β) από συνεταιριστικές μορφές ιδιωτικής πρωτοβουλίας ή γ) από αλληλέγγυες συλλογικότητες. Το νεοφιλελεύθερο σύμπαν αποθέωσε το (α) και το (β), ονομάζοντάς τα «τρίτο» ή «κοινωνικό» τομέα της οικονομίας, θέτοντας νομοθετικά πλαίσια εργασιακής «ευελιξίας» και εξαίρεσης από τα κεκτημένα εργασιακά δικαιώματα, ενώ δίωξε και απώθησε το (γ) ως ανταγωνιστικό με τους νόμους της αγοράς. **Οι ψεκασμένοι που πιστεύουν στην «παγκόσμια συνωμοσία» νομίζουν στα σοβαρά πως οι ΜΚΟ φτιάχτηκαν ειδικά από τον Σόρος και αφορούν αποκλειστικά τους πρόσφυγες, ενώ είναι ένα «φυτό» που φύτρωσε στη νεοφιλελεύθερη χωματερή, αποτελώντας συστατικό του «τοπίου» της.** Αν έπρεπε να τεθεί ένα αίτημα σε σχέση με τις ΜΚΟ, αυτό θα ήταν η ανάκτηση από το Δημόσιο των τομέων και υπηρεσιών από όπου αποσύρθηκε. Αυτό όμως θα σήμαινε αύξηση των δημόσιων δαπανών, αύξηση προσλήψεων στο δημόσιο τομέα κ.λπ. – ό,τι ακριβώς απαγορεύει ο νεοφιλελεύθερος καπιταλισμός. Αλλά οι «αγωνιστές» της «ανάσχεσης» των προσφύγων δεν εννοούν βέβαια αυτό. Το πολύ-πολύ να εννοούν οι υπάλληλοι των ΜΚΟ να αντικατασταθούν από περισσότερους αστυνομικούς στη Μόρια ή

δεσμοφύλακες στο κλειστό κέντρο-φυλακή.

Τέλος, οι ΜΚΟ καταγγέλλονται για συμμετοχή στην κατασπατάληση πόρων για το προσφυγικό. Μα ποιων πόρων; Των χρηματοδοτήσεων του… Σόρος; Αν πρόκειται για τέτοιους πόρους, ποιος στεναχωριέται; **Σίγουρα πάντως δεν πρόκειται για πόρους του κρατικού προϋπολογισμού. Από τον κρατικό προϋπολογισμό χρηματοδοτούνται ΜΚΟ με οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο πλην του προσφυγικού – μέσω των «αναπτυξιακών» χρηματοδοτήσεων.** Οι ΜΚΟ αντλούν χρηματοδότηση από ένα εκτεταμένο δίκτυο δωρεών από ιδιώτες (μικρής, μεσαίας και μεγάλης ή πολύ μεγάλης/διεθνούς εμβέλειας) αλλά και από διεθνείς καπιταλιστικούς οργανισμούς (όπως ο ΟΗΕ ή η ΕΕ). Από το ελληνικό Δημόσιο, εμπλεκόμενες ΜΚΟ στο σύστημα φιλοξενίας των προσφύγων χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από ευρωπαϊκούς πόρους που διαχειρίζεται το ελληνικό Δημόσιο. **Αν «γίνεται πάρτι» με αυτούς τους πόρους (και βεβαιότατα γίνεται), ο οικοδεσπότης και διοργανωτής του πάρτι είναι το ελληνικό Δημόσιο και το πολιτικό προσωπικό των κυβερνήσεων που διαχειρίζεται αυτή τη χρηματοδότηση. Και πολλές από τις κραυγές για το «πάρτι με τις ΜΚΟ» αποσκοπούν σε τούτο: να πάρουν πιο γενναίο μερίδιο αυτών των χρηματοδοτήσεων άλλοι συμμετέχοντες στο πάρτι…**

Σε κάθε περίπτωση, κανείς δεν ενδιαφέρεται για το δεύτερο πραγματικό πρόβλημα με τις ΜΚΟ. Ότι σπαταλούν πόρους που τίθενται στη δικαιοδοσία τους για παχυλούς μισθούς σε golden boys και girls την ώρα που η πλειονότητα των εργαζομένων τους αμείβεται και εργάζεται με όρους καπιταλιστικής αγοράς. **Πόσοι πρόσεξαν ή έμαθαν ότι στη Λέσβο έχει συγκροτηθεί και ενεργοποιηθεί σωματείο εργαζομένων στις ΜΚΟ;** Αν πρέπει -και σίγουρα πρέπει- να κάνουμε κριτική στις ΜΚΟ, ιδού ένας ακόμη καλός λόγος: να υπερασπιστούμε τα δικαιώματα των εργαζομένων σε αυτές – που ο κάθε ψεκασμένος, ακροδεξιός ή μη, θεωρεί πράκτορες απευθείας στρατολογημένους από τον Σόρος…

Όσο για τον Σόρος, φαίνεται ότι μόνος αυτός από τη διεθνή ελίτ του κεφαλαίου είναι «κάθαρμα», μόνο και μόνο επειδή χρηματοδοτεί ΜΚΟ που ασχολούνται με το προσφυγικό – όλοι οι

άλλοι (πετρελαιάδες, εφοπλιστές και λοιποί… φιλάνθρωποι και υπερασπιστές… του δικαίου και των ανθρώπινων ιδεωδών) είναι καθωσπρέπει/εντιμότατοι επιχειρηματίες και άνθρωποι…

Ποιος είναι ο κοινός παρονομαστής α) των άθλιων συνθηκών διαβίωσης των προσφύγων, β) των κραυγών για «έλεγχο» στα θαλάσσια σύνορα, γ) των κραυγών για «έλεγχο» στις ΜΚΟ; Ξεκάθαρα αυτός: να γίνει με όλους τους δυνατούς τρόπους αβίωτος ο βίος των προσφύγων, να αυξηθεί κατακόρυφα το ανθρώπινο κόστος (σε οδύνες αλλά και σε ζωές) ώστε να πάρουν το «μήνυμα» και να σταματήσουν να έρχονται! Είναι η πολιτική που εξαγγέλλει η κυβέρνηση της ΝΔ και που ακροδεξιοί, φασίστες και πολιτικοί κερδοσκόποι της Λέσβου «απαιτούν» να εφαρμοστεί με «συνέπεια» και «χωρίς αναισθητικό». Είναι η κλιμάκωση του θεσμικού ρατσισμού σε πιο επιθετική εκδοχή, που απελευθερώνει τον ακροδεξιό όχλο να ζητάει εφαρμογή του με όρους «άγριας Δύσης». Θα πρέπει όμως να είναι καθαρό ότι ο κατήφορος αυτής της στρατηγικής «αποτροπής» δεν έχει πάτο. Θα πρέπει οι Έλληνες ρατσιστές να αναβιώσουν εδώ όλους τους λόγους για τους οποίους οι πρόσφυγες φεύγουν από τις πατρίδες τους: να γίνουν ανοιχτά δολοφόνοι και βασανιστές. Ακόμη και τότε όμως, όσοι/ες πρόκειται να φύγουν από τις χώρες τους ως πρόσφυγες, θα συνεχίσουν να φεύγουν. Δεν θα τους σταματήσουν οι… ειδήσεις ότι στη Λέσβο τους περιμένουν πυρά Λιμενικού, φυλακές και τρομεροί ρατσιστές «με το μαχαίρι στα δόντια». Απλώς στους Έλληνες ρατσιστές, και στην Ελλάδα, θα μείνει το «παράσημο» της χώρας των αγριανθρώπων.

Οι προοπτικές

Οι κινητοποιήσεις ενάντια στη δημιουργία κλειστού κέντρου καλά κρατούν. Οι προτάσεις/διαρροές για τη χωροθέτησή του «καίγονται» η μία μετά την άλλη, ενώ στο μεταξύ έχει «καεί» και «παγώσει» το σχέδιο μεταφοράς στην ενδοχώρα. Τι πρόκειται να συμβεί; Είναι φανερό ότι η κυβέρνηση θα μπορούσε να αναλάβει το κόστος να δυσαρεστήσει κάποιο χωριό και το «λαό της δεξιάς» σε μια περιοχή της Λέσβου, της Χίου ή της Σάμου, παρά το «λαό της δεξιάς» σε όλη τη χώρα. Εξάλλου, έχει να του

προσφέρει το αντιστάθμισμα της «σκληρής» πολιτικής: «Φυλακή δεν θέλαμε; φυλακή φτιάχνουμε. Αποτροπή στη θάλασσα δε θέλαμε; θα κάνουμε την προσπάθειά μας και σ' αυτό – μέχρι του σημείου που δεν θα εκθέτουμε την ΕΕ και αναγκαστεί να μας τραβήξει το αυτί. Περιορισμό του ρόλου των ΜΚΟ δεν θέλαμε; θα υποκαταστήσουμε το ρόλο τους με αστυνομικούς και δεσμοφύλακες. Σιγά-σιγά θα κλείσουμε και τη Μόρια και θα μείνει μόνο η φυλακή». Η πιθανότερη εξέλιξη λοιπόν είναι αυτή. Δεν αποκλείονται όμως και δύο άλλες: Η πρώτη: να ναυαγήσει εντελώς το σχέδιο για κλειστή δομή -για να μη δυσαρεστηθεί κανείς- και να μείνει μόνο η Μόρια. Η δεύτερη: αφού ο «λαός» δεν θέλει πουθενά νέο (αλλά ούτε και παλιό) κέντρο στο νησί ας είναι και φυλακή, να υιοθετηθεί η πρόταση… Μπογδάνου, Καραμπελιά και λοιπών αρχιρατσιστών, που προτείνουν τη συγκέντρωση όλων των προσφύγων σε ακατοίκητα ξερονήσια-Σπιναλόγκες για πρόσφυγες.

Ενόψει αυτών, οι ρωγμές στη δεξιά πολυκατοικία είναι καλοδεχούμενες, αρκεί να αξιοποιηθούν για να αποτραπούν τέτοιες προοπτικές. Για να συμβεί αυτό, πρέπει το κίνημα αλληλεγγύης και η Αριστερά να συνηθίσουν να «επιχειρούν» σε συνθήκες που δεν έχουν μεν την ηγεμονία, εξακολουθούν όμως να εκπροσωπούν μια μαζική, αλλά βουβή και ανενεργή μειοψηφία αλληλέγγυων, αριστερών και δημοκρατικών ανθρώπων.

Μόλις λίγα χρόνια πριν, ένα ρωμαλέο αντιρατσιστικό/αντιφασιστικό κίνημα έκλεισε τα γραφεία της Χ.Α. ενώ οι εκδηλώσεις αλληλεγγύης στους πρόσφυγες ήταν μαζικές. Ύστερα από το 2016 όμως, με τη συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας, το κλίμα αντιστράφηκε ραγδαία. Σήμερα η κατάσταση είναι δύσκολη, όχι όμως τόσο δύσκολη ώστε να είναι «αυτονόητο» το «πάγωμα» του αντιρατσιστικού κινήματος και της Αριστεράς. Οι βασικές αιτίες που δημιουργούν αυτό το «πάγωμα» είναι τρεις:

- Πρώτη, η αποθάρρυνση, παθητικοποίηση και αποστράτευση που απλώθηκαν σαν βαριά σκιά πάνω στην Αριστερά και τα κινήματα αντίστασης ύστερα από την προδοσία της ηγεσίας του ΣΥΡΙΖΑ, την ήττα της Αριστεράς το 2015 και την

υποταγή του ΣΥΡΙΖΑ στον θεσμικό ρατσισμό με την υλοποίηση -με «υπογραφή Αριστεράς»- της πολιτικής της Ευρώπης-«φρούριο» και της Ελλάδας-κρατητήριο στο πλαίσιο της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας.

- Δεύτερη, η στάση του ΚΚΕ. Κεντρική του θέση, ότι οι πρόσφυγες δεν θέλουν να μείνουν στην Ελλάδα αλλά να πάνε στην κεντρική Ευρώπη, άρα εμείς πρέπει να τους διευκολύνουμε να φύγουν. Στο πλαίσιο αυτό, το ΚΚΕ συμπαρατάσσεται σε «ενιαίο μέτωπο» με όλο το ρατσιστικό συρφετό σε Λέσβο, Χίο, Σάμο σε συμμαχίες φορέων (οι ρατσιστές εισφέρουν δήμους, Επιμελητήρια, συλλόγους επαγγελματικών ενώσεων, συλλόγους γονέων κ.λπ. και το ΚΚΕ… Εργατικά κέντρα) και κινητοποιήσεις που αντιπολιτεύονται τις κυβερνητικές πολιτικές από πιο ρατσιστικές θέσεις. Το ΚΚΕ που δεν έμαθε να διακρίνει το αστικό κόμμα από το σοσιαλδημοκρατικό ρεφορμισμό, που κατηγορεί σύμπασα τη λοιπή Αριστερά σαν «οπορτουνιστές», που δεν συμμαχεί με οτιδήποτε θυμίζει Αριστερά αλλά έχει τιμή του και καμάρι του την Κανέλλη με τις τόσες καλές γνωριμίες στη δεξιά, δεν έχει πρόβλημα να συμπήσει «ενιαίο μέτωπο» με τους ρατσιστές πάνω στον κοινό στόχο «να φύγουν». Δεν έχει σημασία που σε αυτό το «ενιαίο μέτωπο» ηγεμονεύει η ρατσιστική ερμηνεία του «να φύγουν», που μεταφράζεται στο «να τους διώξουμε τώρα», δεν έχει σημασία που δεδομένης της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας ο μόνος ρεαλιστικός τρόπος να φύγουν είναι να φύγουν «από κει που ήρθαν», το ΚΚΕ έχει καθαρή τη συνείδησή του επειδή βάζει το δικό του «αστερίσκο»: τη δική του ερμηνεία στο «να φύγουν», την καταγγελία του ιμπεριαλισμού, του πολέμου και της ακραίας φτώχειας στον Τρίτο Κόσμο, την καταγγελία της ΕΕ και της ρατσιστικής της πολιτικής. Τόσα αντιμπεριαλιστικά άλλοθι για μια καθαρή σύμπλευση με το ρατσιστικό μέτωπο. Πραγματικά θλιβερό…
- Τρίτη, ότι η Αριστερά έχει ξεσυνηθίσει -σε βαθμό να μη γνωρίζει πλέον πώς- να παρεμβαίνει σε συνθήκες που δεν έχει αυτή την ηγεμονία αλλά το ρατσιστικό μέτωπο. Είναι

βέβαια ηγεμονία λειψή και γι’ αυτό συμπληρώνεται απαραίτητα από τον κατασταλτικό βραχίονα – είναι όμως μια τέτοια ηγεμονία, που συνδυάζεται με μαζικό εκφοβισμό. Αυτή η συνθήκη προκαλεί μεγάλη αμηχανία και «πάγωμα» στο κίνημα αλληλεγγύης και στην αλληλέγγυα-διεθνιστική Αριστερά.

Πρέπει να συζητηθεί, για να αντιμετωπιστεί άμεσα, αυτή η τριπλή αρνητική συνθήκη και οι συνέπειές της. Υπάρχει πολύς κόσμος που δυσανασχετεί με το ρατσιστικό οχετό και τον εκφοβισμό, ο οποίος μπορεί να στηρίξει σημαντικές πρωτοβουλίες. Χρειάζονται όμως σχέδιο, συγκέντρωση δυνάμεων (το δικό μας ενιαίο μέτωπο στη δράση), πρωτοβουλίες.

Παραπομπές:

*ΣΟΧ: Συμβασιούχοι Ορισμένου Χρόνου – εν προκειμένω συμβασιούχοι του δήμου Μυτιλήνης.

ΚΟΧ: Κοινωφελή Ορισμένου Χρόνου: προγράμματα του ΟΑΕΔ. Οι εργαζόμενοι/ες σε αυτά έχουν

**Η Συκαμιά ανήκει στο νέο δήμο Δυτικής Λέσβου. Ο Λεπέτυμνος είναι χωρίο διπλανό στη Συκαμιά. Στη Συκαμιά βγαίνει η μεγάλη πλειονότητα των προσφύγων που έρχονται από τα τουρκικά παράλια. Για να διευκολύνεται η συγκέντρωση και μεταφορά τους στη Μόρια, φτιάχτηκε δομή προσωρινής/ολιγόωρης συγκέντρωσης και παραμονής τους. Πριν από αυτό, οι πρόσφυγες διαχέονταν στα διπλανά χωριά και το «έκοβαν ποδαράτο» ψάχνοντας για τις επίσημες αρχές. Η πρόσφατη απόφαση του δήμου Δυτικής Λέσβου να καταργηθεί η δομή αν υλοποιούνταν θα σήμαινε ότι οι πρόσφυγες θα διαχέονταν ξανά στα γύρω χωριά. Στο όνομα του «να εξαφανιστούν» θα γίνονταν πολύ πιο εμφανείς. Έτσι, οι εκπρόσωποι της Συκαμιάς και του Λεπέτυμνου στο δημοτικό συμβούλιο διαμαρτυρήθηκαν -επί ματαίω- γι’ αυτή την απόφαση, που μόνο ένδειξη «αλληλεγγύης» προς τη Συκαμιά και τον Λεπέτυμνο δεν ήταν.

***Τελικά, ο Χ. Αθανασίου έσπασε τη σιωπή του ενώ αυτό το

άρθρο ολοκληρωνόταν. Προφανώς επανεκτίμησε το συσχετισμό δύναμης και τις νέες ισορροπίες μέσα στη ΝΔ και στο νησί ύστερα από τις πρόσφατες κινητοποιήσεις ενάντια στη δημιουργία κλειστού κέντρου. Το γόητρό του όμως έχει τρωθεί σημαντικά εξαιτίας της σιωπής και απουσίας του το τελευταίο δίμηνο…